

การขัดเกลาชีวิตของประชาชนตำบลคลองน้อย อำเภอเมือง
จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วยหลักเบญจศีล*
THE LIFE CULTIVATIVE OF PEOPLE IN CLONGNOY SUB – DISTRICT
MUANG DISTRICT SURAT THANI PROVINCE BASED ON PANJASILA

ณมน ชูเพ็ญ

Namon Chupen

เดชชาติ ตรีทรัพย์

Detchat Treesap

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมศาสตร์

Mahamakut Buddhist University Srithammasokkaraj Campus, Thailand

E-mail: mon_narumon35@hotmail.com

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้ มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาการขัดเกลาชีวิตของประชาชนตำบลคลองน้อย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วยหลักเบญจศีล และ 2) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการขัดเกลาชีวิตของประชาชนตำบลคลองน้อย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วยหลักเบญจศีล เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ในการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลคลองน้อย จำนวน 353 คน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 5 ราย

ผลการวิจัยพบว่า

1. การขัดเกลาชีวิตของประชาชนตำบลคลองน้อย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วยหลักเบญจศีล โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการเว้นจากการประพฤติดิฉันในกาม ($\bar{X}=4.77$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการเว้นจากการลักทรัพย์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.71$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ด้านการเว้นจากการดื่มสุราเมรัย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=3.89$) ตามลำดับ

* Received 5 September 2022; Revised 6 November 2023; Accepted 20 November 2023

2. ข้อเสนอแนะแนวทางในการขัดเกลาชีวิตของประชาชนตำบลคลองน้อย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วยหลักเบญจศีล พบว่า ควรเกิดจากความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเริ่มที่ครอบครัว และผู้นำในชุมชน ที่ต้องเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตัวให้อยู่ในศีลในธรรม ควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการรักษาศีล 5 เพื่อให้คนในชุมชนใช้ชีวิตบนพื้นฐานศีลธรรมอันดีงาม และก่อให้เกิดประโยชน์สุขต่อสังคมต่อไป

คำสำคัญ: เบญจศีล, การขัดเกลาชีวิต, ตำบลคลองน้อย

ABSTRACT

The purposes of this thematic paper were to study 1) the life discipline of people in Clongnoy Sub-district, Muang District, Surat Thani province based on the Five Basic Buddhist Precepts and 2) suggestions and guidelines to promote the life discipline of people in Clongnoy Sub-district, Muang District, Surat Thani province based on the Five Basic Buddhist Precepts. It was Mixed Method Research. The quantitative research collected data from 353 people living in Clongnoy Sub-district. The statistics were frequency, percentage, mean, and standard deviation. Structured in-depth interviews collected the data for the qualitative research from 5 key informants.

The findings were as follows:

1. Overall, the life discipline of people in Clongnoy Sub-district, Muang District, Surat Thani province based on Five Basic Buddhist Precepts was at the highest level ($\bar{X}=4.42$). When considering each aspect, the highest aspect was “Abstaining from Sexual Misconduct” ($\bar{X}=4.77$), followed by “Abstaining from Stealing” ($\bar{X}=4.71$) at the highest level, and the minor level was “Abstaining from Intoxicating Drinks and Drugs” ($\bar{X}=3.89$), at the high level.

2. For suggestions and guidelines to promote the life discipline of people in Clongnoy Sub-district, Muang District, Surat Thani province based on Five Basic Buddhist Precepts, this life discipline should arise from the cooperation of all social groups, starting from family and community leaders who should be good role models by having self-conduct in morality and Dhamma. The activities should be organized to preserve the five precepts so that people in the community can live with good morals and bring benefits and happiness to society.

Keywords: Five Basic Buddhist Precepts, Life Discipline, Clongnoy Sub-district

บทนำ

ในสังคมไทยจะเห็นว่า คนไทยส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ ซึ่งสมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ ได้กล่าวไว้ในคัมภีร์ทางพุทธศาสนาว่า การดำเนินชีวิตของคนไทยและวัฒนธรรมต่าง ๆ ได้รับอิทธิพลหล่อหลอมด้วยหลักธรรมคำสอนในพระพุทธศาสนา ซึ่งอยู่ในความคิดหรือชีวิตจิตใจของคนไทยเป็นเวลามาช้านาน สามารถสังเกตได้จากผลสะท้อนที่ปรากฏออกมาในด้านต่าง ๆ เช่น วิถีชีวิต ทศนคติ พฤติกรรม นิสัยใจคอของชาวไทยตลอดจนถึงวัฒนธรรมประเพณีต่าง ๆ ลักษณะดังกล่าวซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการนำหลักธรรมในพระพุทธศาสนามาปฏิบัติดัดแปลงให้สอดคล้องกับการดำเนินชีวิต (สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ, 2516)

ศีล 5 ถือได้ว่าเป็นกฎระเบียบอยู่คู่กับสังคมพุทธของไทยมาก่อนที่จะมีการร่างกฎหมาย ขึ้นมาเพื่อบังคับใช้ ซึ่งตัวศีลเองนอกจากจะเป็นพื้นฐานธรรมของปัจเจกบุคคลแล้ว ศีล ยังถือได้ว่าเป็นหมวดธรรมที่ว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างปัจเจกบุคคลกับสังคมอีกด้วย (พระวิมาน คมภิรปญโญ, 2554) ดังนั้น ศีล จึงครอบคลุมเรื่องการจัดระเบียบชีวิตด้านนอกทั้งหมด เท่าที่จะช่วยทำสภาพความเป็นอยู่โดยทั่วไปกิจการทั้งหลายของหมู่ชน ความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม จึงสอดคล้องกับการที่ชีวิตด้านในที่เจริญงอกงามนั้น จะสะท้อนผลดีงามออกมาแก่ชีวิตด้านนอกคือ เหมาะแก่การที่ทุก ๆ คนจะพากันปฏิบัติตามหลักศีล สมาธิ ปัญญา โดยเฉพาะจะได้สามารถฝึกจิต และปัญญาให้เจริญ เพื่อจะได้ประสบชีวิตที่มีความสุขแท้จริง พร้อมด้วยจิตใจที่เป็นอิสระผ่องใสเบิกบาน ในท่ามกลางสังคมและสภาพแวดล้อมที่สงบเรียบร้อยร่มเย็นและร่มเย็นเป็นสุข (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต), 2552)

สังคมไทยในปัจจุบันเป็นสังคมที่รีบเร่ง ด้วยทุกคนก็มีหน้าที่จะต้องรับผิดชอบ จึงทำให้คนไทยเราเริ่มห่างเหินจากการเข้าวัด และขาดการรักษาศีลมากขึ้น โดยเฉพาะเบญจศีลหรือศีลห้า จึงก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เห็นแก่ได้เห็นแก่ตัว อันมาจากความต้องการในผลประโยชน์ส่วนตนเพิ่มมากขึ้น จนทำให้คนเรานึกถึงแต่วัตถุภายนอก จึงทำให้มีการแข่งขันกันในเรื่องต่าง ๆ จนลืมหรือละเลยที่จะนึกถึงสภาวะทางจิตใจ ในด้านของหลักธรรมที่ใช้ในการดำเนินชีวิต ซึ่งพระพรหมคุณาภรณ์ ได้กล่าวถึงการรักษาศีลห้าในพระธรรมปิฎก ไว้ว่า การรักษาศีลห้าเป็นความสัมพันธ์พื้นฐานในสังคมตลอดจนข้อปฏิบัติต่าง ๆ ในการฝึกหัดขัดเกลาพฤติกรรมของบุคคลเพื่อเสริมสร้างสภาพชีวิต ความเป็นอยู่ร่วมกันในสังคม โดยการไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย การไม่ละเมิดกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของกันและกัน การไม่ละเมิดต่อของรักไม่ประทุษร้ายลบหลู่เกียรติทำลายวงศ์ตระกูลของกันและกัน การไม่ลิดรอนผลประโยชน์ด้วยวิธีประทุษร้ายทางวาจา และการไม่ซ้ำเติมตนเองด้วยสิ่งเสียดแทง ซึ่งทำให้เสื่อมเสียสติสัมปชัญญะที่เป็นเครื่องเหนี่ยวรั้งป้องกันจากความผิดพลาดเสียหาย และคุ้มตัวไว้จากความดี พระพุทธศาสนาจึงแนะนำสั่งสอนหรือเสนอหลักเบญจศีลไว้เป็นข้อปฏิบัติขั้นต่ำ ผู้ที่เป็นชาวพุทธนอกจากจะต้องเข้าใจเรื่องของแต่ละข้อแล้วจำเป็นต้องเข้าใจสาระ และพฤติกรรมอันเกี่ยวกับศีลห้าที่บุคคลได้

แสดงออกมาทางกายวาจาและใจด้วยเนื่องจากศิลปะสุนทรียะนั้นขึ้นอยู่กับกระทำได้ของมนุษย์ โดยมีกาย วาจา และใจ เป็นตัวกำหนดการแสดงนั่นเอง (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต), 2549)

ตำบลคลองน้อย ตั้งอยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำมีแม่น้ำและลำคลองล้อมรอบหลายสาย มีเนื้อที่ทั้งตำบลประมาณ 18,125 ไร่ หรือ 29 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองเป็น 9 หมู่บ้าน มีประชากรประมาณ 3,778 คน การใช้ชีวิตในตำบลนั้นดำเนินไปด้วยความเรียบง่ายรักษาประเพณี เช่น มีการทำบุญเดือนสิบ วันสงกรานต์ วันปีใหม่ วันตรุษไทย การบวชนาค ทำให้คนในชุมชนมีความรักความสามัคคี ร่วมกันทำกิจกรรมทำให้ชุมชนเข้มแข็ง ทุกคนจะมีวัดเป็นศูนย์พัฒนาด้านจิตใจ ทุกคนจะรวมตัวกันที่วัดเมื่อมีงานเทศกาลต่าง ๆ แต่ในปัจจุบันนี้ตำบลคลองน้อยได้เปลี่ยนไปจากอดีตมาก เพราะความเจริญทางเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในชุมชน จึงทำให้คนในชุมชนเปลี่ยนไป กลายเป็นสังคมบริโภคเทคโนโลยีและสื่อมากกว่าจะมีกิจกรรมร่วมกันที่วัดเหมือนในอดีต ทำให้อุปนิสัยเปลี่ยนไปตามกระแสโลกจนขาดจิตสำนึกของความเป็นไทย ผู้คนใช้ชีวิตแบบต่างคนต่างอยู่มากขึ้น ปัจจุบันชุมชนกำลังประสบปัญหา เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาเด็กขาดเรียน ความแตกแยกภายในครอบครัว เด็กนักเรียนติดเกมส์ ปัญหาการลักขโมยซึ่งปัญหาเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เกิดจากสื่อและภาวะสังคมที่เปลี่ยนไปทั้งนั้น (องค์การบริหารส่วนตำบลคลองน้อย, 2555)

การรักษาศิลปะเป็นการฝึกหัดขัดเกลาพฤติกรรมของบุคคลเพื่อเสริมสร้างสภาพชีวิตความเป็นอยู่ร่วมกันในสังคม ฉะนั้นการนำหลักเบญจศีลมาใช้ในการขัดเกลาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของประชาชนจะทำให้สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในตำบลคลองน้อยได้ รวมถึงการรับรู้ข่าวสารต่าง ๆ อย่างมีสติ ใช้สติปัญญาไตร่ตรองถึงเหตุผลด้วยหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะแล้วกับการบริโภคสื่อในสังคมปัจจุบัน เพื่อให้สังคมของเราอยู่กันอย่างสงบสุขเช่นเดิม

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะประชากรในเขตพื้นที่ตำบลคลองน้อย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องการขัดเกลาชีวิตของประชาชนตำบลคลองน้อย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วยหลักเบญจศีล เพื่อศึกษาการขัดเกลาชีวิตของประชาชนในพื้นที่ว่ามาน้อยเพียงใด และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการขัดเกลาชีวิตด้วยหลักเบญจศีลว่ามีอะไรบ้าง สามารถนำไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไปได้อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการขัดเกลาชีวิตของประชาชนตำบลคลองน้อย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วยหลักเบญจศีล
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการขัดเกลาชีวิตของประชาชนตำบลคลองน้อย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วยหลักเบญจศีล

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การขัดเกลาชีวิตของประชาชนตำบลคลองน้อย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วยหลักเบญจศีล ในครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Method Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และอาชีพ และตัวแปรตาม คือ หลักเบญจศีล ได้แก่ การเว้นจากการฆ่าสัตว์ การเว้นจากการลักทรัพย์ การเว้นจากการประพฤติผิดในกาม การเว้นจากการพูดเท็จ และการเว้นจากการดื่มสุราเมรัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. เชิงปริมาณ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป และอยู่ในรายชื่อตามทะเบียนบ้านของหมู่ที่ 1-9 ตำบลคลองน้อย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 3,025 คน โดยคำนวณหาขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมจากสูตรของ ยามาเน่ (Yamane, 1973) ได้จำนวน 353 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยการเลือกสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ

2. เชิงคุณภาพ ผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ (Key formants) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง จากเทคนิคการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง ผู้ที่มีคุณสมบัติที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย รวมทั้งสิ้น 5 ราย ประกอบด้วย รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองน้อย ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 6 ตำบลคลองน้อยสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองน้อย ประธานกลุ่มสตรีตำบลคลองน้อย และสมาชิกชมรมผู้สูงอายุตำบลคลองน้อย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งมีรายละเอียดในการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1.1 ศึกษาข้อมูลจากพระไตรปิฎก แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการขัดเกลาชีวิตของประชาชนตำบลคลองน้อย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วยหลักเบญจศีล

1.2 กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างเครื่องมือการวิจัยโดยขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย

1.3 สร้างเครื่องมือการวิจัย ทั้งแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง

1.4 นำเสนอร่างเครื่องมือการวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยและผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

1.5 จัดทำเอกสารเพื่อขอใบรับรองจริยธรรมการวิจัยในคนจากสถาบันญาณสังวร

1.6 นำเครื่องมือการวิจัยไปทดลองใช้กับบุคคลที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มประชากรจริง เพื่อหาประสิทธิภาพและความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

1.7 จัดพิมพ์แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรตัวอย่าง

2. ลักษณะของแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

2.1 ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างประชาชนในตำบลคลองน้อย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ประกอบด้วยข้อความ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ย/เดือน ลักษณะของคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบและแบบให้เติมคำตอบเกี่ยวกับตัวผู้ตอบ มีทั้งสิ้น จำนวน 5 ข้อ

2.2 ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการขัดเกลาชีวิตของประชาชนตำบลคลองน้อย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วยหลักเบญจศีล ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเว้นจากการฆ่าสัตว์ ด้านเว้นจากการลักทรัพย์ ด้านเว้นจากการประพฤติดินกาม ด้านเว้นจากการพูดเท็จ และด้านเว้นจากการดื่มสุราเมรัย ข้อคำถามด้านละ 4 ข้อ รวมทั้งสิ้น 20 ข้อย่อยโดยใช้มาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามแบบ Likert's Scale (วาสนา เล่าตง, 2555) ในการแปลผลข้อมูลโดยคำนวณค่าอันตรภาคชั้น เพื่อกำหนดช่วงชั้น ด้วยการใช้สูตรคำนวณและคำอธิบายสำหรับแต่ละช่วงชั้น (มัลลิกา บุนนาค, 2537)

3. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.1 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการทํารวจ ไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมด้านเนื้อหา จากนั้นผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัยและสถิติ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักธรรมทางศาสนา และผู้เชี่ยวชาญด้านบริบทพื้นที่ทำการวิจัย ได้ผลประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม แต่ละข้ออยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00

3.2 ผู้วิจัยนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ พร้อมปรับปรุงแบบสอบถามและแนวทางการสัมภาษณ์ให้สมบูรณ์ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิก่อนส่งเครื่องมือ พร้อมแบบ วจ.01-วจ.04 เพื่อเสนอคณะกรรมการจริยธรรมในคน หลังจากการพิจารณาอนุมัติจากคณะกรรมการวิจัยในคนเรียบร้อยแล้ว นำเครื่องมือเชิงปริมาณที่เป็นแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มประชากรจริง ได้แก่ ประชาชนในตำบลบางไทร อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 30 ชุด นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อหาความเชื่อมั่นได้ค่าความเชื่อมั่นและเที่ยงตรงเท่ากับ .947 และนำไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์พิจารณาอนุมัติ ลงพื้นที่เก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากรจริงที่กำหนดไว้ ตามวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ต่อไป

3.2 แบบสัมภาษณ์ (Interview) ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ตอนที่ 2 นิยามศัพท์เฉพาะในการวิจัย และตอนที่ 3 ข้อคำถามแบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับการขัดเกลาชีวิตของประชาชนตำบลคลองน้อย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วยหลักเบญจศีล จำนวน 5 คำถาม

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 เชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ทำการขอหนังสืออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสโกราช เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการวิจัย จัดส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลและแบบสอบถามงานวิจัยฉบับสมบูรณ์พร้อมทั้งทำการนัดหมายวัน เวลา ในการขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามและเก็บคืนด้วยตนเอง

4.2 เชิงคุณภาพ ผู้วิจัยทำการขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสโกราช ถึงผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์ ทำการนัดวัน เวลา และสถานที่ และดำเนินการสัมภาษณ์ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดนัดไว้จนครบทุกประเด็น

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

5.1 การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ครบถ้วนแล้ว จึงได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม จากนั้นจึงนำแบบสอบถามซึ่งมีความถูกต้องสมบูรณ์มาลงรหัสตามวิธีการวิจัยทางสถิติและดำเนินการประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ โดยสถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยสถิติวิเคราะห์เชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติความเที่ยงตรง ได้แก่ การหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ใช้สูตรดัชนีค่าความสอดคล้อง (IOC) และการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)

5.2 เชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาถอดเทปเสียง และจดบันทึกเป็นข้อความ จำแนกประเด็นโดยเรียงเรียงเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย จากนั้นวิเคราะห์ค่าให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท

ผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเรื่อง การขัดเกลาชีวิตของประชาชนตำบลคลองน้อยอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วยหลักเบญจศีล ในครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบถาม ผู้ตอบแบบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 55.2 มีช่วงอายุระหว่าง 31-40 ปี มากที่สุด จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 28.3 มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 264 คน คิดเป็นร้อยละ 74.8 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001-25,000 บาทต่อเดือน จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 43.1 และส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 40.8 รองลงมาคือค้าขาย/อิสระ จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 23.2

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการขัดเกลาชีวิตของประชาชนตำบลคลองน้อย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วยหลักเบญจศีล

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การขัดเกลาชีวิตของประชาชนตำบลคลองน้อย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วยหลักเบญจศีล ในภาพรวม

หลักเบญจศีล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการเว้นการฆ่าสัตว์	4.50	0.49	มากที่สุด
2. ด้านการเว้นจากการลักทรัพย์	4.71	0.42	มากที่สุด
3. ด้านการเว้นจากการประพฤติดินในกาม	4.77	0.36	มากที่สุด
4. ด้านการเว้นจากการพูดเท็จ	4.18	0.44	มาก
5. ด้านการเว้นจากการดื่มสุราเมรัย	3.89	0.80	มาก
รวมเฉลี่ย	4.42	0.51	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า การขัดเกลาชีวิตของประชาชนตำบลคลองน้อย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วยหลักเบญจศีล ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.42$, S.D.=0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเว้นจากการประพฤติดินในกาม ($\bar{X}=4.77$, S.D.=0.36) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการเว้นจากการลักทรัพย์ ($\bar{X}=4.71$, S.D.=0.42) อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านที่มีระดับค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการเว้นจากการดื่มสุราเมรัย ($\bar{X}=3.89$, S.D.=0.80) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ด้านการเว้นจากการฆ่าสัตว์ พบว่า การขัดเกลาชีวิตของประชาชนตำบลคลองน้อย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วยหลักเบญจศีล ด้านการเว้นจากการฆ่าสัตว์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีความตั้งใจที่จะช่วยเหลือผู้อื่นที่ถูกทำร้าย อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การไม่คิดทำร้ายผู้อื่น อยู่ในระดับมากที่สุด และการว่ากล่าวตักเตือนเมื่อคนในครอบครัวของการทำร้ายผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านการเว้นจากการลักทรัพย์ พบว่า การขัดเกลาชีวิตของประชาชนตำบลคลองน้อย อำเภอมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วยหลักเบญจศีล ด้านการเว้นจากการลักทรัพย์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การไม่คิดที่จะขโมยทรัพย์สินของผู้อื่น อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การไม่คิดที่จะทำลายทรัพย์สินของผู้อื่น อยู่ในระดับมากที่สุด และการไม่คิดที่จะคดโกงทรัพย์สินของผู้อื่นเพียงใด มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านการเว้นจากการประพฤติดินในกาม พบว่า การขัดเกลาชีวิตของประชาชนตำบลคลองน้อย อำเภอมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วยหลักเบญจศีล ด้านการเว้นจากการประพฤติดินในกาม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การมีความยินดีกับบุคคลที่รักกันเพียงใด อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การไม่คิดที่จะล่วงละเมิดสิ่งที่ผู้อื่นรักใคร่ อยู่ในระดับมากที่สุด และการมีความสำรวมในกาม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านการเว้นจากการพูดเท็จ พบว่า การขัดเกลาชีวิตของประชาชนตำบลคลองน้อย อำเภอมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วยหลักเบญจศีล ด้านการเว้นจากการพูดเท็จ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การไม่กล่าวคำเพ้อเจ้อ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การไม่กล่าวคำส่อเสียด อยู่ในระดับมากที่สุด และการไม่กล่าวคำหยาบ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมาก

ด้านการเว้นจากการดื่มสุราเมรัยพบว่า การขัดเกลาชีวิตของประชาชนตำบลคลองน้อย อำเภอมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วยหลักเบญจศีล ด้านการเว้นจากการดื่มสุราเมรัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การไม่ยุ่งเกี่ยวกับการพนัน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การไม่สนับสนุนให้มีการดื่มสุราของมีนเมาหรือยาเสพติด อยู่ในระดับมาก และการไม่ดื่มสุราหรือเสพของมีนเมา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับปานกลาง

3. ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกกับบุคคลผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับการขัดเกลาชีวิตของประชาชนตำบลคลองน้อย อำเภอมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วยหลักเบญจศีล

จากการให้สัมภาษณ์การขัดเกลาชีวิตของประชาชนตำบลคลองน้อย อำเภอมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วยหลักเบญจศีล จากการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนที่มีบทบาทในการดูแลชาวบ้านในตำบล และจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่ สรุปได้ว่า ในการขัดเกลาชีวิตของประชาชนตำบลคลองน้อยนั้น มีกระบวนการขัดเกลา โดยคนในพื้นที่โดยผู้นำชุมชน ไม่ว่าจะเป็นผู้ใหญ่บ้าน กำนัน พระสงฆ์ อบต. และผู้นำกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชนอย่างเป็นธรรมชาติ หากมีประชาชนในพื้นที่ทำผิดศีลธรรมหรือผิดหลักเบญจศีล จะเกิดกระแสการพูดถึงในพื้นที่ จะมีการให้ญาติที่นับถือ ไกล่ลิด หรือผู้นำชุมชน เข้าไปจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นอาจจะเป็นการว่ากล่าวตักเตือน ทั้งในเรื่องการโกหก การด่าทอ ใช้คำพูดส่อเสียดกัน หรือในกรณีการดื่มสุราแล้วเกิด

การทะเลาะเบาะแว้ง แต่หากปัญหานั้นส่งผลใหญ่ ไม่สามารถแก้ไขได้ หรือผิดกฎระเบียบที่ชุมชนวางไว้ เช่น การทะเลาะวิวาทจนเกิดการทำร้ายร่างกายหรือการสูญเสียทรัพย์สิน การฆ่าสัตว์ในเขตต้องห้าม การลักขโมย จะมีการแจ้งกำนัน และแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อระงับเหตุ รวมถึงการพัฒนามาตรวัดคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน เพื่อเป็นเครื่องมือในการขัดเกลาพฤติกรรมด้วยศีล 5 ความร่วมมือของคนในพื้นที่ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้เกิดการขัดเกลาชีวิตขึ้นจากการทำงานร่วมกัน ผู้นำโครงการหรือผู้นำชุมชนจะมีการตักเตือน และคอยแนะนำการใช้ชีวิตให้ถูกต้อง แต่ทั้งนี้ก็ไม่สามารถขัดเกลาได้ทุกคน ซึ่งครอบครัวจะเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดในการช่วยกันขัดเกลาคนในครัวครอบเราเองโดยการใช้ หลักเบญจศีล เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง “การขัดเกลาชีวิตของประชาชนตำบลคลองน้อย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วยหลักเบญจศีล” สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

การขัดเกลาชีวิตของประชาชนตำบลคลองน้อย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วยหลักเบญจศีล ในภาพรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าเฉลี่ยต่ำสุด พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการเว้นจากการประพฤติดินในกาม อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการเว้นจากการลักทรัพย์ อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการเว้นจากการดื่มสุราเมรัย อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสังคมของชุมชนคลองน้อย มีความใกล้ชิดสนิทสนมกันโดยเฉพาะในเครือญาติ การจะประพฤติดินในกาม จึงไม่ค่อยเกิดขึ้น อีกทั้งหากมีประเด็นนี้เกิดขึ้น ก็จะมีการตักเตือนต่อตัวในชุมชน เพราะเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการทะเลาะเบาะแว้งตามมา ในส่วนของการขัดเกลาชีวิตที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การเว้นจากการดื่มสุรา ทั้งนี้เป็นเพราะ สุราเป็นสิ่งหนึ่งที่ทำให้เกิดความสุขสนทน ความครึกครื้นใจ เมื่อมีการทำกิจกรรมหรือการจัดงานต่าง ๆ จะมีการดื่มสุราเพื่อเป็นการเฉลิมฉลองหรือสร้างความสนุกในการจัดกิจกรรม ผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกมวงค์ เพ็ชรวงษ์ ที่ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการรักษาศีล 5 ของพุทธศาสนิกชนจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า พุทธศาสนิกชนจังหวัด สุพรรณบุรี ไม่เคยล่วงละเมิดศีล เฉลี่ยร้อยละ 35.4 คือ ศีลข้อที่ 3 มากที่สุด (เอกมวงค์ เพ็ชรวงษ์, 2563) และยังสอดคล้องกับการศึกษาของ พระโอภาส โอภาโส (นาคฤทธิ์) ได้ศึกษาภาวะวิกฤตสังคมไทยจากกรณีการละเมิดศีลห้า ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพภาวะวิกฤตสังคมไทยจากกรณีการละเมิดศีลห้า ยังมีความรุนแรงโดยจำแนกได้ว่า มีการละเมิดด้านสุรายาเสพติดและสิ่งมีนเมา (ศีลข้อ 5) มากที่สุด (พระโอภาส โอภาโส (นาคฤทธิ์), 2564) เนื่องจากจะเห็นได้ว่า สังคมของชุมชนคลองน้อยมีการนำเอาหลักเบญจศีลมาใช้ในการชีวิต ทั้งในเรื่องของการทำงาน การเรียน การร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน

วัฒนธรรมและประเพณีต่าง ๆ หลักเบญจศีล ที่ผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวทางในการศึกษา 5 ด้าน นั้น ประชาชนในตำบลคลองน้อยได้นำมาเป็นแนวทางในการขัดเกลาชีวิต ดังนี้

1. ด้านการเว้นจากการฆ่าสัตว์ จากผลการศึกษา พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การมีความตั้งใจที่จะช่วยเหลือผู้อื่นที่ถูกทำร้าย อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การไม่คิดทำร้ายผู้อื่น อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การว่ากล่าวตักเตือนเมื่อคนในครอบครัวของการทำร้ายผู้อื่น อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้จะพบว่า สังคมของชุมชนคลองน้อยนั้น มีความสนิทสนมชิดเชื้อกัน มีความใกล้ชิดกันทางเครือญาติ ดังนั้นหากพบเจอว่าคนในชุมชนถูกทำร้าย หรือทำร้ายสัตว์ ย่อมต้องรีบช่วยเหลือ ค่อยสวดส่องดูแลซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เอกมวงคล เพ็ชรวงษ์ การศึกษาพฤติกรรมการรักษาศีล 5 ของพุทธศาสนิกชนจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์ทัศนคติพุทธศาสนิกชนจังหวัดสุพรรณบุรีที่มีต่อการรักษาและการล่วงละเมิดศีล 5 ในภาพรวม พบว่า ยังมีความไม่แน่ใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.90 เรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยสุด ได้แก่ การฆ่าสัตว์ที่มีคุณมากมีบาปมากมีคุณน้อยบาปน้อย การฆ่าสัตว์เพื่อทำอาหารบริโภค ถือว่าเป็นเรื่องธรรมชาติของมนุษย์ทั่วไป (เอกมวงคล เพ็ชรวงษ์, 2563)

2. ด้านการเว้นจากการลักทรัพย์ จากผลการศึกษา พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การไม่คิดที่จะขโมยทรัพย์สินของผู้อื่น อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การไม่คิดที่จะทำลายทรัพย์สินของผู้อื่น อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การไม่คิดที่จะคดโกงทรัพย์สินของผู้อื่น อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นพื้นที่ในชุมชนจะมีบ้านที่อยู่เป็นกลุ่มรวมกัน มีการดูแลรักษาและสวดส่องให้กัน และยังมีกล้องวงจรปิดหลายจุด จึงค่อนข้างยากที่จะมีการผิดศีลในเรื่องการลักทรัพย์ รวมถึงปัญหาการลักทรัพย์ ในคลองน้อยเกิดขึ้นน้อยมาก ทั้งนี้เพราะชาวบ้านส่วนใหญ่เป็นผู้ปฏิบัติธรรมรักษาศีล ทำให้เกิดความสนใจที่จะปฏิบัติตามอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับผลการศึกษาของ พระครูโกศลพัชราภัย (ประทวน ศรจันทร์) ได้ศึกษาวิธีการรักษาศีล 5 ตามนโยบายของโครงการหมู่บ้านศีล 5 ของชุมชนในตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมมีการรักษาศีล ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ มีการรักษาศีลในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ศีลข้อที่ 2-3-5-4 และ 1 ตามลำดับ (พระครูโกศลพัชราภัย (ประทวน ศรจันทร์), 2564)

3. ด้านการเว้นจากการประพฤติดินาม จากผลการศึกษา พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การมีความยินดีกับบุคคลที่รักกัน รองลงมา ได้แก่ การไม่คิดที่จะล่วงละเมิดสิ่งที่ผู้อื่นรักใคร่ อยู่ในระดับมากที่สุด และการมีความสำรวมในนาม มีระดับค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะในชุมชนตำบลคลองน้อยมีการให้ความสำคัญกับการประพฤติดินาม หากคนในชุมชนมีการทำผิด จะถูกตำหนิ ตีฉิ่ง นินทา ทำให้ผู้กระทำผิดและครอบครัวได้รับความอับอาย สาเหตุที่ทำให้เกิดการ

กระทำผิดเป็นเพราะการไม่ยับยั้งชั่งใจ และปัจจุบันมีการเข้าถึงสื่อลามกอนาจารได้ง่าย ทำให้มีโอกาสที่จะทำผิดได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ พระโอภาส โอภาโส (นาคฤทธิ์) ได้ศึกษาภาวะวิกฤตสังคมไทยจากกรณีการละเมิดศีลห้า ผลจากการวิจัย พบว่า สาเหตุภาวะวิกฤตสังคมไทยจากกรณีการละเมิด ศีลห้า พบว่า ด้านการล่วงละเมิดทางเพศ (ศีลข้อ 3) เกิดจากสื่อลามกมีการแพร่หลายและเข้าถึงได้ง่ายต่อคนทุกกลุ่ม (พระโอภาส โอภาโส (นาคฤทธิ์), 2564)

4. ด้านการเว้นจากการพูดเท็จ จากผลการศึกษา พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การไม่กล่าวคำเท็จ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การไม่กล่าวคำส่อเสียด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การไม่กล่าวคำหยาบ อยู่ในระดับมาก จะพบว่าศีลข้อที่ 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะสมาชิกในชุมชนมีความสนิทสนมกัน มีความเป็นเครือญาติ ทำให้บางครั้งมีการใช้คำหยาบกัน พูดเพื่อเจ้อกันเพื่อความเป็นกันเอง สอดคล้องกับการศึกษาของ เอกมมงคล เพ็ชรวงษ์ การศึกษาพฤติกรรมมารักษาศีล 5 ของพุทธศาสนิกชนจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่า เคยล่วงละเมิดศีล เฉลี่ยร้อยละ 64.6 คือ ศีลข้อที่ 4 มากที่สุด รองลงมาข้อที่ 5 และศีลข้อที่ 1 น้อยสุด (เอกมมงคล เพ็ชรวงษ์, 2563)

5. ด้านการเว้นจากการดื่มสุราเมรัย จากผลการศึกษา พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การไม่ยุ่งเกี่ยวกับการพนัน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การไม่สนับสนุนให้มีการดื่มสุราของมีนเมาหรือยาเสพติด อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การไม่ดื่มสุราหรือเสพของมีนเมา อยู่ในระดับปานกลาง ประเด็นที่น่าสังเกตคือการดื่มสุราหรือเสพของมีนเามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือมีการผิดศีลมากกว่าประเด็นอื่น ประเด็นนี้อาจจะน่าเป็นห่วงสำหรับชุมชนเพราะการดื่มสุรามินเมาจะนำไปสู่ปัญหาอื่นที่ตามมา สอดคล้องการศึกษาของ พระพิรุฬห์ลักษณ์ ฐิตธมโม ได้ศึกษาการประยุกต์หลักศีล 5 เพื่อพัฒนาพฤติกรรมของชาวบ้าน ชุมชนบ้านใหม่พัฒนา ตำบลศรีวิไล อำเภอสรีวิไล จังหวัดบึงกาฬ ผลการศึกษา พบว่า การละเมิดศีลข้อที่ 5 นอกจากปัญหาการติดสุราแล้วยังปัญหายาเสพติด นับเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลเสียหายชุมชนเป็นอย่างมาก ปัญหาทางสังคมต่าง ๆ ที่เราเดือดร้อนกันมากนั้น อยู่ที่ปัญหาการฆ่าการเบียดเบียนกันและกัน (พระพิรุฬห์ลักษณ์ ฐิตธมโม, 2559)

สรุป

จากการศึกษา การขัดเกลาชีวิตของประชาชนตำบลคลองน้อยอำเภอมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วยหลักเบญจศีล พบว่า การขัดเกลาชีวิตของประชาชนตำบลคลองน้อย อำเภอมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วยหลักเบญจศีล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเว้นจากการประพฤติดินกาม รองลงมา คือ ด้านการเว้นจากการลักทรัพย์ และด้านที่มี

ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการเว้นจากการดื่มสุราเมรัย และจากการสัมผัสกับผู้นำชุมชน พบว่า ประชาชนตำบลคลองน้อยส่วนใหญ่ มีการขัดเกลาชีวิตด้วยหลักเบญจศีล ผ่านกระบวนการขัดเกลาโดยครอบครัว ผู้นำ และคนในชุมชน หากพบการกระทำผิดศีลที่เล็กน้อย ก็จะมีการว่ากล่าวตักเตือน หรือลงโทษตามที่ได้กำหนด กฎ ระเบียบไว้ แต่หากพบการกระทำผิดที่ร้ายแรง ก็จะดำเนินการทางกฎหมาย ข้อเสนอแนะและแนวทางในการขัดเกลาชีวิตประชาชนตำบลคลองน้อย สรุปได้ว่า ควรเกิดจากความร่วมมือร่วมใจจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยควรเริ่มที่ครอบครัว และผู้นำในชุมชน ที่ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตัวให้อยู่ในศีล ในธรรม เน้นไปที่การรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิมไว้ และควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการรักษาศีล 5 รวมถึงการพัฒนามาตรฐานวัดคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน เพื่อเป็นเครื่องมือในการขัดเกลาพฤติกรรมด้วยหลักเบญจศีล เพื่อให้คนในชุมชนสามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุขบนพื้นฐานศีลธรรมอันดีงาม และก่อให้เกิดประโยชน์สุขต่อสังคมต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การขัดเกลาชีวิตของประชาชนด้วยหลักเบญจศีล ให้ได้เกิดผลมากที่สุด ควรเกิดจากความร่วมมือร่วมใจจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน จึงควรมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของชุมชน โดยองค์การบริหารส่วนตำบลคลองน้อย เพื่อสร้างการกระตุ้นให้เกิดการนำเอาหลักเบญจศีล มาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตของคนในชุมชน
2. กลุ่มผู้นำชุมชน ผู้นำกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนตำบลคลองน้อย ควรมีการประชุมจัดทำแผนพัฒนาชุมชนโดยให้ทุกกิจกรรมมีการนำเอาหลักเบญจศีล มาใช้ในการดำเนินงาน โดยมีการกำหนดกฎเกณฑ์ ระเบียบต่าง ๆ ที่เอื้อให้มีการใช้หลักเบญจศีล มาใช้ในการทำงานร่วมกัน
3. ผู้บริหารในหน่วยงานราชการและประธานกลุ่มต่าง ๆ ในตำบลคลองน้อย ควรมีการจัดกิจกรรมศึกษาดูงานกับหมู่บ้านหรือชุมชนอื่น ๆ ที่มีการนำเอาหลักเบญจศีลมาใช้ในชุมชน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการนำมาใช้กับตำบลคลองน้อยต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาพื้นที่ตำบลคลองน้อย อำเภอมะนัง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นพื้นที่เดียวในการศึกษาสำหรับการวิจัยครั้งต่อไปนั้นควรทำการศึกษา ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่อง การส่งเสริมการขัดเกลาชีวิตด้วยหลักธรรมศาสนา 4 กับประชาชนในตำบลคลองน้อย อำเภอมะนัง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ทั้งนี้เพื่อนำหลักธรรมมาประพจน์ ปฏิบัติในชีวิตประจำวันให้มากยิ่งขึ้น
2. ควรศึกษาแนวทางในการนำหลักเบญจศีล ไปเป็นส่วนหนึ่งในการขัดเกลาทางสังคม โดยหน่วยงานรัฐเป็นผู้นำร่อง

เอกสารอ้างอิง

- พระครูโกศลพัฒนธรรมาภัย (ประพนธ์ ธรรมจักร). (2564). วิธีการรักษาโรค 5 ตามนโยบายของโครงการหมู่บ้านศีล 5 ของชุมชนในตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์. ใน ปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต). (2549). ความจริงแห่งชีวิตและช่วยให้ตายเร็วหรือช่วยให้ตายดี. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์สว.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต). (2552). พุทธธรรมฉบับปรับปรุงและขยายความ (พิมพ์ครั้งที่ 15). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์บริษัทสหธรรมิก จำกัด.
- พระพิรุณลักษณ์ ฐิตธมโม. (2559). การประยุกต์หลักศีล 5 เพื่อพัฒนาพฤติกรรมของชาวบ้านชุมชนบ้านใหม่พัฒนา ตำบลศรีวิไล อำเภอศรีวิไล จังหวัดบึงกาฬ. ใน รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย.
- พระวิมาน คมกัธปญโญ. (2554). ย้อนรอยประวัติหลวงพ่อพระครูโพธิสารคุณ. ขอนแก่น: โรงพิมพ์คลังนันทวิทยา.
- พระโอภาส โอภาโส (นาคฤทธิ). (2564). ภาวะวิกฤตสังคมไทยจากกรณีการละเมิดศีลห้า. วารสารมหาจุฬานาครพรรณ์, 8(3), 129-142.
- มัลลิกา บุญนาค. (2537). สถิติเพื่อการตัดสินใจ. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วาสนา เล่าตง. (2555). คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุชมรมผู้สูงอายุในเทศบาลตำบลเกาะสีชัง อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหารจัดการ. คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมเด็จพระราชินีนาถรัตนกษัตริย์. (2516). จามเทวีวงศ์ พงศาวดารเมืองศรีอยุธยา. พระนครศรีอยุธยา: ห้างหุ้นส่วนจำกัดบรรณกิจเทรตดิ้ง.
- องค์การบริหารส่วนตำบลคลองน้อย. (2555). แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา อบต.คลองน้อย. สุราษฎร์ธานี: องค์การบริหารส่วนตำบลคลองน้อย.
- เอกมงคล เพ็ชรวงษ์. (2563). การศึกษาพฤติกรรมการรักษาโรค 5 ของพุทธศาสนิกชนจังหวัดสุพรรณบุรี. ใน รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- Taro Yamane. (1973). Statistics: An Introductory Analysis (3rd ed). New York: Harper and Row.